การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

Relationship between financial ratios and dividend payout ratios of companies listed on the SET: Food and Drink Industry

วนิดา ภูทองก้าน
สาขาวิชาการจัดการการเงินและธนาคาร โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Wanida Phoothongkan
Finance and Banking, Master of Business Administration, Ramkhamhaeng University

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) กับอัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio) โดยเก็บข้อมูลประชากร ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 46 บริษัท โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 41 บริษัท โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Yamane ปีที่ศึกษาตั้งแต่ปี 2559-2563 เป็นระยะเวลา 5 ปี โดยค่าสถิติที่ใช้คือ ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้สรุปลักษณะและข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) ค่ามัธยฐานของข้อมูล (Median) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมทั่วไปของข้อมูล และลักษณะการแจกแจงค่าสถิติเบื้องต้น และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำตัวแปรที่เกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินนำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (Cash Flow Operating to Total Asset)

อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share Sales Growth Rate) ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ มาศึกษาความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่กล่าวมาทั้งหมดส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยมีเพียงอัตราส่วนสภาพคล่อง และอัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้นเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

คำสำคัญ: อัตราส่วนทางการเงิน; อัตราการจ่ายเงินปันผล; กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the relationship between financial ratios and dividend payout ratios. It is a type of research to find the relationship of variables among the financial ratios by collecting population from the companies listed on the Stock Exchange of Thailand: Food and Drink Industry which is a group of 46 companies using a sample of 41 companies. The samples are chosen randomly by using Yamane sampling Method. The study year is from 2016 to 2020 for 5 years. The statistical values used are Descriptive statistics to summarize characteristics and basic information of variables which consists of Mean, Median, Standard Deviation, Minimum, and Maximum to provide a general overview of the data and Pearson Correlation Coefficient analysis to measure the degree of correlation between independent variables and dependent variable.

Financial ratios that correlate with the dividend payout ratios can be summarized as follows: for this study, the researcher used the variables related to financial ratios to analyze, namely Return on Equity, Return on Assets, Current Ratio, Debt to Equity Ratio, Cash Flow Operating to Total Asset and Earnings Per Share Sales Growth Rate which are the independent variable to see the relation with Dividend Payout Ratios as the dependent variable by using the Pearson Correlation Coefficient analysis method.

The results show that most of the above-mentioned financial ratios have a relationship in the same direction at a very low level with only the Current Ratio and Earnings Per Share Sales Growth Rate that are related in opposite directions.

Keywords: financial ratios; dividend payout ratio; Food and Drink Industry

บทนำ

"เงินปันผล (Dividend) " นับว่าเป็นหัวใจสำคัญด้านผลตอบแทนของการลงทุนเช่นเดียวกับราคาหุ้น โดยเมื่อธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน มีกำไรต้องจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีการจ่ายเงินปันผลตามนโยบายที่ประกาศไว้อย่างสม่ำเสมอ เมื่อกล่าวถึงการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผล ผู้ลงทุนจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล รวมถึงอัตราส่วนทางการเงินสำคัญต่างๆ ของบริษัทนั้นๆ ที่ผู้ลงทุนสนใจเข้าไปลงทุน อัตราส่วนทางการเงิน คือ การนำตัวเลขจากงบการเงินมาหาอัตราส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวเลขที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์สุขภาพทางการเงินของกิจการ ซึ่งอาจจะนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีตของกิจการ ข้อมูลของคู่แข่ง หรือข้อมูลของทั้งอุตสาหกรรม อัตราส่วนงานการเงินที่สำคัญ

อุตสาหกรรมที่เป็นพื้นฐานหลักในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่น่าสนใจ ได้แก่อุตสาหกรรมอาหาร และเครื่องดื่ม อีกทั้งอุตสาหกรรมนี้ยังเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศไทย และมีโอกาสในการเจริญเติบโตในระยะยาว อันเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรทางธรรมชาติของประเทศไทย เปรียบเสมือนประเทศที่นับว่าเป็น อู่ข้าวอู่น้ำของโลก ซึ่งประเทศไทยมีพื้นฐานเป็นประเทศเกษตรกรรม ให้ผลผลิตทางการเกษตรปริมาณมาก โดยนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหาร และเครื่องดื่ม จึงเป็นที่มาของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในภายภาคหน้าทั้งประโยชน์ต่อนักลงทุนปัจจุบันหรือผู้ที่กำลังสนใจลงทุน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน
2. เพื่อศึกษาอัตราการจ่ายเงินปันผล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราการจ่ายเงินปันผล

แนวคิดและทฤษฎี

ทฤษฎีโอกาสการเติบโต (Growth Opportunities, Rozeff, 1982)

ในการลงทุนเพิ่ม บริษัทจะใช้แหล่งเงินทุนจากภายในก่อน และหลีกเลี่ยงการออกหุ้นใหม่ เพราะผู้ถือหุ้นและผู้บริหารมีข้อมูลไม่เท่าเทียมกัน (Asymmetric Information) ซึ่งอาจทำให้บริษัทไม่สามารถระดมเงินทุนได้ตามจำนวนที่ต้องการ ดังนั้นหากบริษัทคาดการณ์ว่าจะมีโอกาสเติบโตในอนาคตอันใกล้ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูง บริษัทก็น่าจะจ่ายเงินปันผลในอัตราต่ำเพื่อเก็บกระแสเงินสดสำหรับการลงทุน

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับราคาหลักทรัพย์ และอัตราส่วนทางการเงิน

นันทนา ศรีสุริยาภรณ์ (2557) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญที่ผู้ลงทุนนำมาใช้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักทรัพย์นั้นโดยการนำข้อมูลรายการต่างๆ ที่แสดงอยู่ในงบการเงินมาคำนวณให้อยู่ในรูปแบบของอัตราส่วนแล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานะทางด้านการเงิน และเกี่ยวกับการดำเนินงานรวมถึงความสามารถต่างๆ ของบริษัท และนำไปเปรียบเทียบกับบริษัทหรือธุรกิจอื่นๆ ที่จัดอยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ใช้แนวทางในการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้ตัวเลขต่างๆ ในงบการเงิน แล้วนำมาคำนวณเป็นอัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) เพื่อใช้ในการพิจารณาหลักทรัพย์ โดยนักลงทุนนำอัตราส่วนเหล่านั้นของบริษัทในปัจจุบันมาเปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมา หรือเทียบกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมได้มากขึ้น

โดยสรุปแล้วอัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการทำกำไรของแต่ละบริษัท ผู้ที่สนใจลงทุนหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องมักใช้อัตราส่วนทางการเงินในการประเมินผลประกอบการของบริษัท ทำให้เห็นภาพรวมของสภาวะทางการเงินของบริษัท อย่างไรก็ตามอัตราส่วนทางการเงิน เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์การลงทุนเท่านั้น ผู้สนใจลงทุน และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรต้องวิเคราะห์ในด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตว่าเป็นอย่างไร หรือนโยบายทางภาครัฐบาล รวมถึงมาตรการต่างๆ ที่จะส่งผลบวก หรือลบต่อบริษัท เป็นต้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาโดยใช้ข้อมูลแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 41 บริษัท โดยอ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยตัวแปรที่ใช้ศึกษา คือ ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล

2. ขอบเขตด้านประชากร บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 46 บริษัท การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมช่วงปี 2559 – 2563 เท่านั้น

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลโดยใช้ระยะเวลา 3 เดือน คือตั้งแต่เดือนกันยายน – เดือนธันวาคม 2564

วิธีการศึกษา

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เป็นสถิติที่ใช้สรุปลักษณะและข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) ค่ามัธยฐานของข้อมูล (Median) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมทั่วไปของข้อมูลและลักษณะการแจกแจงค่าสถิติเบื้องต้นเพื่อใช้ในการอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายปันผลของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)

เพื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตั้งแต่ 2 ตัว ขึ้นไป ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เป็นค่าที่วัดความสัมพันธ์ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของหุ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 41 บริษัท โดยอ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมช่วงปี พ.ศ. 2559 – 2563

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้สรุปลักษณะและข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) ค่ามัธยฐานของข้อมูล(Median) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมทั่วไปของข้อมูลและลักษณะการแจกแจงค่าสถิติเบื้องต้นของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.1: การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ปี 2559-2563

ตัวแปร	ตัวย่อ	หน่วย	Mean	Std. Dev.	Min	Max
ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น	ROE	ร้อยละ	8.71	13.82	-40.14	85.07
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ROA	ร้อยละ	7.16	8.66	-29.62	27.20
อัตราส่วนสภาพคล่อง	CR	เท่า	2.25	2.78	0.00	18.34
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	DE	เท่า	0.91	1.06	0.00	10.15
กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม	CFO	ร้อยละ	0.10	0.17	-0.36	1.59
อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น	EPS GROWTH RATE	ร้อยละ	-0.25	7.15	-30.22	83.34
อัตราการจ่ายเงินปันผล	DP	ร้อยละ	263.50	4216.91	-22066.67	50400.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์พบว่า

- ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 8.71 โดยมีค่าระหว่าง -40.14 ถึง 85.07 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 13.82
- ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 7.16 โดยมีค่าระหว่าง -29.62 ถึง 27.20 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 8.66
- อัตราส่วนสภาพคล่องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 2.25 โดยมีค่าระหว่าง 0.00 ถึง 18.34 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2.78
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.91 เท่า โดยมีค่าระหว่าง 0.00 ถึง 10.15 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.06
- กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 0.10 โดยมีค่าระหว่าง -0.36 ถึง 1.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.17
- อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ -0.25 โดยมีค่าระหว่าง -30.22 ถึง 83.34

และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 7.15

- อัตราการจ่ายเงินปันผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 263.50 โดยมีค่าระหว่าง -22066.67 ถึง 50400.00 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 4216.91

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามหรือขนาดของความสัมพันธ์จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7: ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) ปี 2559-2563

	ROE	ROA	CR	DE	CFO	EPS GROWTH RATE	DP
ROE	**1.00**	0.88	0.06	-0.20	0.36	-0.06	0.05
ROA	0.88	**1.00**	0.17	-0.19	0.44	-0.02	0.02
CR	0.06	0.17	**1.00**	-0.26	0.37	-0.14	-0.03
DE	-0.20	-0.19	-0.26	**1.00**	-0.16	0.18	0.01
CFO	0.36	0.44	0.37	-0.16	**1.00**	-0.01	0.00
EPS GROWTH RATE	-0.06	-0.02	-0.14	0.18	-0.01	**1.00**	-0.17
DP	0.05	0.02	-0.03	0.01	-0.01	-0.17	**1.00**

จากตารางที่ 4.7 พบว่า

จากตารางข้างต้นจะเห็นความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ดังนี้

- ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.05
- ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.02

- อัตราส่วนสภาพคล่อง กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ -0.03
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.01
- กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.00
- อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ -0.17

ผลการศึกษา การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

เมื่อนำสมมติฐานที่ตั้งไว้ มาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) ของกลุ่มตัวอย่างในช่วงระยะเวลา 5 ปี คือตั้งแต่ปี 2559-2563 สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Equity)
มีความสัมพันธ์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.05 ซึ่งค่าที่ได้เป็น + แปลความได้ว่า ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย

สมมติฐานที่ 2: ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets)
มีความสัมพันธ์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.02 ซึ่งค่าที่ได้เป็น + แปลความได้ว่า ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย

สมมติฐานที่ 3: อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)
มีความสัมพันธ์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ -0.03 ซึ่งค่าที่ได้เป็น - แปลความได้ว่า ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำ

สมมติฐานที่ 4: อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)
มีความสัมพันธ์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ 0.01 ซึ่งค่าที่ได้เป็น + แปลความได้ว่า ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย

สมมติฐานที่ 5: กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (Cash Flow Operating to Total Asset) มีความสัมพันธ์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก หรือไม่มีความสัมพันธ์เลย โดยค่าที่ได้ คือ 0.00

สมมติฐานที่ 6: อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share Growth Rate)
มีความสัมพันธ์ กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในระดับต่ำมาก โดยค่าที่ได้ คือ -0.17 ซึ่งค่าที่ได้เป็น - แปลความได้ว่า ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำ

การอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 41 บริษัท จากจำนวนทั้งหมด 46 บริษัท ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ครอบคลุมช่วงปี พ.ศ. 2559 – 2563 สามารถนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) คือ อัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการลงทุนจากสินทรัพย์ สามารถนำสินทรัพย์ไปใช้ประโยชน์ได้มากแค่ไหน จากผลการทดสอบพบว่าอัตราส่วนนี้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนพดล สังข์ลาย (2559) ที่พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับการจ่ายเงินปันผล

ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) เป็นอัตราส่วนทางการเงินทราใช้ในการวิเคราะห์เพื่อวัดผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการทดสอบพบว่า อัตราส่วนนี้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมากโดยผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนิกข์นิภา บุญช่วย และสุพรรณิกา สันป่าแก้ว (2560) ที่พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วิเคราะห์โครงสร้างเกี่ยวกับเงินลงทุนของบริษัท ว่ามีสัดส่วนของหนี้สินรวมของกิจการ และเปรียบเทียบกับส่วนของเจ้าของเป็นเท่าใด ผลการทดสอบพบว่าอัตราส่วนนี้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมากโดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของปาลิตา นิ่มมณี (2560) ที่พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลในทิศทางตรงกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (Cash Flow Operating to Total Asset) เป็นอัตราส่วนทางการเงินกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่าย ผลการทดสอบพบว่าอัตราส่วนนี้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมากหรือไม่มีความสัมพันธ์เลย โดยค่าที่ได้ คือ 0.00 โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอรทิชา อินทาปัจ (2559) ที่พบว่าอัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราเงินปันผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญ

อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) คือ อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและ หนี้สินหมุนเวียน ซึ่งบ่งบอกถึงสภาพคล่อง ของกิจการในการที่จะชำระหนี้ระยะสั้น ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในระดับต่ำมาก

อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share Growth Rate) คือ อัตราการเติบโตของกำไรต่อหากมีอัตราการเติบโตของกำไรดีต่อเนื่องติดต่อกันหลายปี ก็พอที่จะพิจารณาได้ว่าเป็นธุรกิจที่มีความแข็งแกร่ง ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในระดับต่ำมาก

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำตัวแปรที่เกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินนำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (Cash Flow Operating to Total Asset) อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share Sales Growth Rate) ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ มาศึกษาความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่กล่าวมาทั้งหมดส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำมาก โดยมีเพียงอัตราส่วนสภาพคล่อง และอัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้นเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สำหรับนักลงทุนอาจนำข้อมูลผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จากข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน และอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล
2. เมื่อทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลจากงานวิจัยครั้งนี้แล้วนำไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุน

ข้อจำกัดในงานวิจัยและงานวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินของหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นเพื่อทำการเปรียบเทียบกัน

2. การวิเคราะห์ครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำข้อมูลเชิงปริมาณอัตราการเงินอื่น และปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับอัตราการจ่ายเงินปันผลเข้ามาทำการวิเคราะห์เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

กนกพร ห้าวเจริญ. (2559).*ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง*.การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

กัลป์ยานี ภาคอัต และชยงการ ภมรมาศ. (2559). *เงินปันผลและผลตอบแทนหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ*.การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.

จิราวัฒน์ แสงเป่า. (2560).*ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อโครงสร้างเงินทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ*.การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

*ชนิดของเงินปันผล 5 บันทึกบัญชี DBD ขั้นตอนการจ่ายเงินปันผล เงินปันผลจ่าย.*ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2564. จาก https://www.pangpond.com/ชนิดของเงินปันผล

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.2563.*อยากรู้... เขาดูอะไรในอัตราส่วนทางการเงิน*.ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2564. จาก https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/169-the-usefulness-of-financial-ratio

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.*การจ่ายปันผล*.ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565. จาก https://www.set.or.th/th/regulations/simplified_regulations/dividend_p1.html

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.*ราคาหลักทรัพย์ – ตามหมวดธุรกิจ*.ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2564. จาก https://marketdata.set.or.th/mkt/sectorquotation.do?sector=FOOD

ธนวันต์ มุสิกกุล. (2560).*ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัดส่วนหนี้สินของของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ในประเทศไทย*.การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

นพดล สังข์ลาย. (2559).*ความสัมพันธ์ระหว่างวงจรธุรกิจกับการจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*.งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิกข์นิภา บุญช่วย และสุพรรณิกา สันป่าแก้ว. (2560).*ปัจจัยที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลของกลุ่มหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา กลุ่มหลักทรัพย์พลังงานและสาธารณูปโภค.* การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

นันทนา ศรีสุริยาภรณ์. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาตลาดของ หลักทรัพย์ของกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ปาลิตา นิ่มมณี. (2560).*ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของประเทศไทย.* การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

*ประโยชน์ของการจ่ายหุ้นปันผล.*ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2564.
จาก https://www.pangpond.com/เงินปันผล

ภาณุพันธุ์ อุดมผล. (2560).*ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มหุ้นสามัญขนาดใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์.*การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

มหาวิทยาลัยเนชั่น.*ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.*ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2564.
จาก http://it.nation.ac.th/studentresearch/files/55091183.pdf

ร้อยตรีหญิง ธารีรัตน์ พลรักษ์. (2561).*ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อโครงสร้างเงินทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.*การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศรีประทุม.

หลักทรัพย์บัวหลวง.*อัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น.*ค้นเมื่อ ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2564.
จาก https://knowledge.bualuang.co.th/knowledge-base/earnings-per-share/ -ratio

อรทิชา อินทาปัจ. (2559). *ปัจจัยที่กำหนดการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ.*การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

อัญญา ขันธวิทย์.*กลไกของตลาดการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย.*ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2564.
จาก https://www.coursehero.com

UX Research Lab. Taro Yamane: *การกำหนดกลุ่มจำนวนประชากรสำหรับการวิจัย.*ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2565. จาก https://www.uxresearchlab.com/2021/09/20/taro-yamane-การกำหนดกลุ่มจำนวนปร/

prosoftwinspeed.*อัตราส่วนทางการเงิน Financial Ratio.*ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2564.
จาก https://www.prosoftwinspeed.com/Article/Detail/137882

UX Research Lab. Taro Yamane: *การกำหนดกลุ่มจำนวนประชากรสำหรับการวิจัย.*ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2564. จาก https://www.uxresearchlab.com/2021/09/20/taro-yamane-การกำหนดกลุ่มจำนวนปร/

จริยธรรมในการตีพิมพ์บทความ

วารสารการค้นคว้าอิสระเพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ดำเนินการเผยแพร่โดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในลักษณะของบทความวิจัย ทั้งในรูปแบบบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยรามคำแหงทางด้านสังคมศาสตร์ โดยเน้นสาขาวิชารัฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สื่อสารมวลชน บริหารธุรกิจ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย และการอ้างอิงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาดังนั้น เพื่อให้การสื่อสารทางวิชาการเป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับมาตรฐานการตีพิมพ์นานาชาติ จึงได้กำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติที่ดีและจริยธรรมของการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานไว้สาหรับการดำเนินงานของวารสาร ตามบทบาทหน้าที่ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น โดยรับรองว่าผลงานที่ส่งมานั้นเป็นผลงานที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในแหล่งใด ๆ มาก่อน
2. ผู้เขียนต้องรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการทาวิจัย โดยไม่บิดเบือนข้อมูลหรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
3. ผู้เขียนต้องอ้างอิงผลงานของผู้อื่น หากมีการนำข้อความใด ๆ มาใช้ในผลงานของตนเอง รวมทั้งต้องทารายละเอียดเอกสารอ้างอิงไว้ท้ายบทความ
4. ผู้เขียนต้องเขียนบทความวิจัยหรือบทความวิชาการให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กาหนดไว้ในวารสาร
5. ผู้เขียนที่มีชื่อปรากฏในบทความทุกคนต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจริง
6. ผู้เขียนต้องระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนในการทำวิจัยและระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (หากมี)